

VEGYESEK.

Adat a XIV. századi bevándorlókról. Némely nemzetiségek nálunk nagyra vannak, hogy őket Magyarországra behitták az ország művelésére, védelmére és műveltsége előmozdítására. Tény, hogy volt idő, midőn az ország kipusztult, lakatlan vagy vágás és művelés alá veendő erdős vidékeire nem egyszer, már a legrégebb időkben szegődtek idegen országbelieket; máskor a települők magoktól jöttek és szíves fogadtatásban részesültek nálunk. Winterthuri János a XIV. század első felében élő minorita koríró tud azonban esetet, midőn az efféle bevándorlók Magyarországon kelletlenek valának. 1314 körül — beszéli — iszonyú éhség pusztított Elzászban Calmur (Kolnár) városában. A lakosok százan-kint hullottak halomra. Ez inséges időn történt, hogy az emberek a mondott vidékről elmenekülének s a bőtermő, gazdag, a terméketlenséget még híréből sem ismerő Magyarország felé sietének. Hanem midőn nagy-sokan a Duna valamely hajójába ülének, hogy Magyarországra érjenek, a hajós megértvén útjuk szándékát és látván mennyire megvette, lesoványította őket az éhség; fölborította a hajót, mire mindnyájan a Duna habjai közt elvesztek. „Mert jobb — úgymond — ha mind a folyóban pusztúlnak el, hogysen egész Magyarországot fölegyék.“ Midőn pedig az embertelen, sőt ördögi tett sokak híresztelésével földiek értésére esett, ugyan elátkozták a hajóst. (Johannis Vitodurani Chronicon. ed. Wyss. Archiv für Schweizerische Geschichte IX, 69.)

Ha ugyan kötve hiszszük is a dunai szerencsétlenség szándékosságát, de kétség ahhoz nem férhet, hogy Kolnár vidékéről az éhség sokakat űzött Magyarországra.

Pór Antal.

A komáromi rév és vám 1373-tól 1490-ig.¹⁾ A komáromi vámért a bakonybéli apátok a Dancsokkal kipörlekedvén magukat, több időt és figyelmet fordítottak a komáromi dominikánusok vámfoglaló törekvéseire. Az alkalom nem is hiányzott, mert csakhamar alkalma nyílik Pál béli apátúnak, hogy Mihály komáromi dominikánus perjel ellen pört kezdjen. 1373. febr. 28-án panaszt tett Czudar Péter országbíró előtt, hogy a perjel a legutóbbi három napon, a Vág mellett lévő piacon, a halkereskedőktől részint halban, részint dénárookban a maga számára csikarta ki a vámot, míg őt a vámszedésből ki akarta

1) V. Ö. M. Gazdaságtört. Szemle, 1899, 478—83. l.